

מדינת ישראל - משרד הבריאות
החטיבה לענייני בריאות

בריאות השן

נוהל בריאות השן: 1.12	מהדורה מס' 1, עודכן ב- 25.7.2011
דף 1 מתוך דפים 3	תאריך תוקף: 01.10.2011
הנושא: מרפאות שיניים	
הנדון: הנחיות בדבר הפעלת מרפאות שיניים ניידות וציוד פריק לטיפול שיניים	

1. כללי

מלבד מרפאות השיניים הנייחות, ניתנים בישראל טיפולי שיניים באמצעות: מרפאות שיניים המותקנות ברכב או בנגרר ע"י רכב (ניידות לטיפול שיניים) וציוד פריק ומנויד. הציוד הנייד מאפשר מתן טיפולים למרותקי בית ומאושפזים ע"י הבאת מכלול הציוד והחומרים הנדרשים לבתי המטופלים או למוסדות אשפוז ופריסתו. מתן הטיפול באמצעים הללו דורש היערכות והקפדה נאותים להבטחת איכות הטיפולים תוך שמירה על מניעת זיהומים.

2. מטרה

לקבוע אמות מידה להפעלת מרפאות ניידות וציוד נייד כדי להבטיח איכות והמשכיות הטיפול בה.

3. אחריות

- 3.1 רופאי שיניים פרטיים.
- 3.2 רופאי שיניים אחראיים, במרפאות של תאגידים.
- 3.3 מנהלי מוסדות בהן מופעלת המרפאה/הציוד הנייד.
- 3.4 רופא שיניים מחוזי.

4. אזכורים

- 4.1 פקודת רופאי השיניים – (נוסח חדש) התשל"ט - 1979.
- 4.2 תקנות רופאים (אישור תואר מומחה ובחינות) - התשל"ז - 1977.
- 4.3 חוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996
- 4.4 תקנות רופאי השיניים (מרפאות של תאגידים), התשנ"ג - 1993

5. הגדרות

- 5.1 "מרפאת שיניים ניידת" - (מרפאת שיניים בתוך מבנה קבע).
- 5.2 "מרפאת שיניים ניידת" - מרפאה אשר מותקנת על פלטפורמה ניידת ממונעת או נגררת. הטיפול מתבצע במרפאה עצמה.
- 5.3 "ציוד פריק" - למתן טיפול שיניים – מארז כלים ומכשירים לצורך מתן טיפולי שיניים נבחרים שנפרש באתר מתן הטיפול.
- 5.4 "מטופל" – כהגדרתו בחוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996¹
- 5.5 "מרפאת תאגיד" - כמשמעותה בתקנות רופאי השיניים (מרפאות של תאגידים), התשנ"ג - 1993²

<p>נערך על-ידי:</p> <p>ד"ר שלמה פ. אוסמן מנהל האגף לבריאות השן</p>	<p>נערך על-ידי:</p> <p>ד"ר ו. פיקובסקי – רופא שיניים מחוזי, אשקלון</p>
--	--

נוהל בריאות השן : 1.12	מהדורה מס': 1, עודכן ב- 25.7.2011
דף 2 מתוך דפים 3	תאריך תוקף : 01.10.2011
הנושא : מרפאות שיניים	
הנדון: הנחיות בדבר הפעלת מרפאות שיניים ניידות וציוד פריק לטיפול שיניים	

6. חלות

6.1 מוסדות בהן נפרסות ערכות ציוד פריק למתן טיפול שיניים.

6.2 מרפאות שיניים ניידות.

7. מרפאת שיניים ניידת

מרפאת שיניים ניידת הינה מרפאת שיניים לכל דבר ועליה לעמוד בכל הנחיות האגף למרפאות ניידות עם השינויים המתחייבים, בכלל זה עבודה עם סיעת וחובת רישוי אם היא בבעלות תאגיד.

7.1 מידע אודות מענו הקבוע ומספרי הטלפון של המפעיל יהיה זמין לכל מטופל ויופיע בכל הניירת של המרפאה ובכלל זה בכרטיסי הביקור שלה.

7.2 הרשומה הרפואית של כל המטופלים תהיה זמינה בכל עת שהמרפאה מופעלת ותמצא בניידת עצמה או במשרדו של המפעיל. יש להבטיח המצאותן בניידת של כל הרשומות הרלוונטיות בעת הטיפול.

7.3 שמירה על ניקיון הסביבה תהיה באחריותו של רופא השיניים המפעיל את המרפאה. כל פסולת לרבות פסולת זיהומית תפונה על פי הנחיות 1.8 של האגף. כמו כן, יש להקפיד להפטר מהדלוחין בצורה נאותה ובלא שתזהם את הסביבה.

7.4 בבחירת מיקומה הזמני ובהפעלת הניידת יש להתחשב בתושבים בסביבה בחוקי העזר המקומיים.

8. ציוד פריק למתן טיפול שיניים

מיועד בעיקר למתן טיפולי שיניים למטופלים בעלי ניידות מוגבלת, מרותקי בית ומיטה כגון דיירי מוסדות. שיטת הפעלה זו, של מתן טיפולים במקומות מזדמנים ללא תשתית מתאימה ושל פריסת הציוד והתקנתו מחדש דורשת הערכות שונה ונוספת מהמרפאות הניידות והניידות.

8.1 לכל ערכה של ציוד פריק יהיה בסיס נייד, קבוע, אשר בו תתבצענה פעולות משלימות שמתבצעות בחדרים האחרים של המרפאה הניידת:

8.1.1 ניהול ושמירת רשומות

8.1.2 עיקור וחיטוי המכשירים על פי נוהל בריאות השן 1.3.

8.1.3 אחסון תרופות וחומרים על פי הוראות היצרן (כולל בקירור).

8.2 הבסיס הקבוע יכול להיות מרפאת שיניים ניידת.

8.3 בסיס קבוע יכול להיות משותף למספר ערכות של ציוד פריק.

8.4 מענו של הבסיס הקבוע יצויין על כל הניירת של הציוד הפריק.

נוהל בריאות השן : 1.12	מהדורה מס': 1, עודכן ב- 25.7.2011
דף 3 מתוך דפים 3	תאריך תוקף : 01.10.2011
הנושא : מרפאות שיניים	
הנדון: הנחיות בדבר הפעלת מרפאות שיניים ניידות וציוד פריק לטיפול שיניים	

- 8.5 הערכה תכלול את כל הציוד והמכשור הנדרש לביצוע הטיפולים, וביניהם :
- 8.5.1 ציוד ומכשירים חד פעמיים כמפורט בנוהל 1.2 של האגף.
- 8.5.2 ערכת עזרה ראשונה כמפורט בנוהל 1.2 של האגף.
- 8.6 יש להקפיד על ההנחיות המקצועית בנושא מניעת העברת זיהומים 1.3 ולהשתמש אך ורק בכלים מעוקרים מראש וארוזים בשקיות עם ציון תאריך העיקור, או בכלים חד פעמיים.
- 8.7 הרופא המטפל יציג בפני המטופל והמלווה שלו מידע אודות זהותו, זהות הגורם המפעיל, כתובתו הקבועה ומספרי הטלפון של המפעיל (הבסיס הקבוע). המידע יימסר בעל פה ובכתב על מנת להבטיח המשכיות הטיפול
- 8.8 באחריותו של המטפל לקבוע תוכנית טיפול מתאימה לצרכיו ומגבלותיו של המטופל בהתאם לתנאים ולסביבת העבודה וכן לקבוע איזה טיפולים יתבצעו באתר ולאיזה טיפולים יש לשנע את המטופל למרפאה נייחת/ בית חולים.
- 8.9 במידה והתנאים אינם מאפשרים ביצוע טיפול או מסכנים את המטופל, מחובתו של המטפל להפסיק את הטיפול עד להיווצרות תנאים מתאימים.
9. רשומה הרפואית תנוהל ותשמר בבסיס הקבוע של הציוד הפריק. הרשומה תהיה נגישה לרופא המטפל ולגורמי בקרה מוסמכים בכל עת. עבור מטופלים המאושפזים במוסדות רפואיים או סיעודיים יתבצע רישום גם בתיקו במוסד.